

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
อีสานในทางเศรษฐกิจ

Legislative measure about applying asset of the economy in Ragamangala
University of Technology Isan

เฉลิมเกียรติ สมานหัตถ์¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจและแนวทางการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยโดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายต่างๆจากหนังสือ บทความ เอกสาร วารสาร ตำบฏกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตและสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาแนวทางการจัดการรายได้ของมหาวิทยาลัยโดยรวบรวมให้เป็นระบบเพื่อนำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังต่อไป

จากการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานที่สำคัญมีอยู่ 4 กรณีได้แก่ (1)ความไม่แน่ชัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการเรื่องต่างๆที่มีลักษณะเป็นการจัดหารายได้ (2) การไม่มีรูปแบบและแนวทางการจัดหาผลประโยชน์(3)การไม่มีองค์กรควบคุมภายนอกโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน(4) การขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดหาประโยชน์จากปัญหาและอุปสรรคดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยไว้สองแนวทางได้แก่ (1) ให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะแยกมาจากส่วนราชการมหาวิทยาลัย (2) การว่าจ้างบริษัทหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะเข้ามาทำงานแทนหน่วยงานของมหาวิทยาลัยให้ทั้งหมดหรืออาจจะเป็นแค่เพียงในบางส่วน

คำสำคัญ : การจัดการรายได้ของมหาวิทยาลัย

¹ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

ABSTRACT

The objective of this research study. : Legislative measure about applying asset of the economy in Rajamangala University of Technology Isan. This study is a qualitative research by study on papers various legal documents, journal articles, book chapters related laws. As well as information on the Internet and electronic media for information in the study. This research study is supply of university revenue. The gathering is to be concluded as feedback to improve the next solution.

The study found that barriers about applying asset of the economy in Rajamangala University of Technology Isan there were also four cases (1) The imprecision of the statutory authority in University of Technology Isan. (2) the form and guide the supply interests (3) the organization has no control outside Rajamangala University of Technology Isan. (4) Shortage of personnel responsible for providing benefits. Proposed guidelines for the provision of benefits (1) the establishment of specialized agencies separate from the public university. (2) the company or hiring staff with knowledge and expertise worked the departments of raising university.

Keywords : Raising university

บทนำ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ.2548 เหตุผล โดยที่มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติให้สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สถานศึกษาของรัฐดำเนินการได้โดยอิสระสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัวมีประสิทธิภาพทางวิชาการและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย ดังนั้น สมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 9 แห่งขึ้นแทนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานเป็นหนึ่งในจำนวนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เน้นด้านวิชาชีพและเทคโนโลยีที่มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ ทำการสอนทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โดยต่อยอดให้ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพจนถึงระดับปริญญาประกอบด้วย 5 วิทยาเขต 12 คณะกระจายอยู่ทั่วภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ ศูนย์กลางมหาวิทยาลัย

นครราชสีมา วิทยาเขตกาฬสินธุ์ วิทยาเขตขอนแก่น วิทยาเขตสกลนคร และวิทยาเขตสุรินทร์รวมเนื้อที่หลายพันไร่

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีปณิธานว่า “สร้างคนสู่งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยี ซึ่งมีวิสัยทัศน์ว่า “เป็นผู้นำจัดการศึกษาวิชาชีพและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อพัฒนาชุมชนและสังคมภายใต้การบริหารจัดการตามหลัก ธรรมมาภิบาล โดยเน้นความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วัสดุและพลังงาน ” ประกอบกับกรอบการวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน กลุ่มเรื่องที่ 9 การวิจัยสถาบันและการศึกษา มุ่งเน้นการวิจัยการบริหารจัดการ การดำเนินงาน สภาพแวดล้อมและกระบวนการของมหาวิทยาลัยให้มีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อทราบข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาของสถาบันให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล รวมทั้งเป็นวงจรการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์ก็มีเป้าหมายที่จะมุ่งผลิตบัณฑิตคุณธรรม นำวิชาการ บูรณาการเทคโนโลยี สู่สังคมอย่างมีคุณภาพโดยจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข สร้างนวัตกรรมและการวิจัย เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี องค์ความรู้สู่ชุมชนและสังคม บริการวิชาการแก่หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชุมชน และสังคม และบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมมาภิบาล

แต่ในช่วงที่ผ่านมา นั้น ผู้วิจัยพบว่าปัญหาเรื่องการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจ เช่น การให้เอกชนเช่าทำประโยชน์ในที่ดินของมหาวิทยาลัย หรือการร่วมธุรกิจกับเอกชนบนที่ดินของมหาวิทยาลัยเพื่อจัดหารายได้สนับสนุนการบริหารจัดการภายในมหาวิทยาลัยนั้นมีข้อจำกัดเป็นอย่างมาก เนื่องจากตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 มาตรา 7 บัญญัติว่า “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงที่เน้นการปฏิบัติ ทำการสอน ทำการวิจัย ผลิตครูวิชาชีพ ให้บริการทางวิชาการในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแก่สังคม ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีโอกาสในการศึกษาต่อด้านวิชาชีพเฉพาะทางระดับปริญญาเป็นหลัก ” จากวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยข้างต้นนี้การที่มหาวิทยาลัยจะได้มาซึ่งเงินหรือผลประโยชน์สำหรับการบริหารจัดการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยได้นั้นจะได้มาจากรายได้สองทางได้แก่ เงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินและเงินที่ไม่ได้กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินหรือเรียกว่า “เงินรายได้” ซึ่งการได้มาซึ่งรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยนั้นจะต้องจัดการเพื่อประโยชน์ภายใต้

วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 เท่านั้น โดยการได้มาซึ่งรายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 มาตรา 12 บัญญัติให้นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินแล้วมหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ ดังนี้

1. เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
2. รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแลหรือใช้ประโยชน์
3. เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย
4. รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนและจากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
5. เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่มหาวิทยาลัยได้รับ
6. รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

ให้มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น รวมทั้งจัดหารายได้จากการให้บริการ และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาของส่วนราชการในมหาวิทยาลัย รายได้และผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย เบี้ยปรับที่เกิดจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญา การลาศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อขายทรัพย์สินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ กรณีเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

จากข้อจำกัดดังกล่าวมานี้ส่งผลให้การบริหารจัดการสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเพื่อหารายได้มาสนับสนุนการบริหารจัดการการศึกษาของมหาวิทยาลัยไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ขององค์กรเท่าที่ควรทั้งที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีสินทรัพย์ที่มีศักยภาพในการหารายได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 มาตรา 12(2),(4) และ(6) เพราะการที่มหาวิทยาลัยจะมีรายได้ได้ต้องอาศัยระเบียบตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยการบริหารและจัดการทรัพย์สิน พ.ศ. 2554 ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะสำหรับการบริหารสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน แต่ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยการบริหารและจัดการทรัพย์สิน พ.ศ. 2554 เป็นเพียงหลักการกว้างๆซึ่งยังไม่มีระเบียบหรือ

ประกาศในทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการบริหารและจัดการทรัพย์สินโดยเฉพาะเรื่องส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้จริงในทางปฏิบัติ

ดังนั้น จากสภาพปัญหาและผลกระทบดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยในมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจเพื่อนำผลการวิจัยนี้มาใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยในการออกระเบียบหรือข้อบังคับสำหรับการบริหารจัดการสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานให้มากที่สุดและมีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต อีกทั้งประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในอีกไม่นานนี้ ซึ่งการพัฒนาระบบกฎหมายนั้นถือว่าเป็นความสำคัญเร่งด่วนประการหนึ่ง เนื่องจากตัวบทกฎหมายในประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ประเทศสมาชิกต่างๆจึงจำเป็นที่จะต้องศึกษาและแก้ไขตัวบทกฎหมายให้เป็นหลักกฎหมายสากลให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศได้ อนึ่ง การที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นไปตามระบบกฎหมายสากลแล้วก็ย่อมที่จะได้รับการยอมรับจากประเทศต่างๆ ในประชาคมอาเซียนและประเทศอื่นๆทั่วโลกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งได้วิจัยตามลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเอกสารได้แก่ เอกสารทางวิชาการ เช่น บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ข้อเขียน รายงานการประชุม เอกสารประกอบการประชุมและเอกสารอื่นๆที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมถึง กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยการบริหารและจัดการทรัพย์สิน พ.ศ. 2554 และระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยบริหารการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2557

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการวิเคราะห์หาหลักเกณฑ์และมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทาง

เศรษฐกิจเพื่อนำมาปรับใช้ โดยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยทำการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับกฎหมายต่างๆจากหนังสือ บทความ เอกสาร วารสาร ตั๋วบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ตและสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเพื่อนำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

การใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานเพื่อจัดหารายได้หรือผลประโยชน์นั้นจะกระทำได้อย่างไรเฉพาะกรณีที่ต้องเป็นไปตามกฎหมายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยได้เท่านั้น ซึ่งการที่มหาวิทยาลัยจะกระทำการหารายได้นอกจากเหนือจากวัตถุประสงค์ดังกล่าวย่อมที่จะไม่สามารถทำได้ เว้นแต่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานจะมีระเบียบหรือข้อบังคับที่ออกมารับรองการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีระเบียบและข้อบังคับที่ชัดเจนแล้วก็สามารถนำมาบริหารจัดการสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคและแนวทางการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจ
2. เพื่อให้มหาวิทยาลัยนำแนวทางการใช้ประโยชน์สินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานในทางเศรษฐกิจไปแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

ผลการศึกษา

การวิจัยนี้พบว่าการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีรายละเอียดดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคของจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องความสามารถในการแสวงหารายได้ของสถาบันอุดมศึกษาโดย อุทัย เลาหิเชียรและวรเดช จันทรศร (2528) มาพิจารณาปัญหาและอุปสรรคของจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยพบปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานดังนี้

1) ความไม่แน่ชัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของมหาวิทยาลัย

ความไม่ชัดเจนในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของมหาวิทยาลัยในการดำเนินการเรื่องต่างๆที่มีลักษณะเป็นการจัดหารายได้เกิดขึ้นกล่าวคือ มหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยฯและโดยบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นๆของมหาวิทยาลัยฯ ที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีความรับผิดชอบดำเนินการในเรื่องการจัดหารายได้ ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดในกฎหมายจัดตั้ง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานแล้วพบว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีพระราชบัญญัติเฉพาะของตนเองที่กำหนดให้มีการบริหารในรูปของผู้บริหารอันได้แก่อธิการบดีกับองค์กรที่กำหนดนโยบาย ควบคุมการเงินการบริหารและวางระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ อันได้แก่ สภามหาวิทยาลัยตามระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยบริหารการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2557 ซึ่งมีอำนาจวางกฎระเบียบ ข้อบังคับในเรื่องต่าง ๆ ไว้ในลักษณะที่เป็น “อำนาจทั่วไป” ภายในกรอบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยได้โดยมีฐานะเป็น “กฎหมายลำดับรอง” ดังนั้นสภามหาวิทยาลัยจึงมีอำนาจในการกำหนดระเบียบข้อบังคับในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรของมหาวิทยาลัย การบริหารงาน การเงิน ตลอดจนไปถึงการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ครอบคลุมถึงการดำเนินการนั้นๆ เป็นไปภายในวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ประกอบกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีอำนาจตรากฎหมายลำดับรองขึ้นใช้บังคับได้เอง กับทั้งมีอำนาจบริหารจัดการเงินงบประมาณรายจ่ายพิเศษของมหาวิทยาลัยเองอย่างเป็นอิสระโดยไม่ต้องนำเสนอเป็นรายได้แผ่นดินอีกด้วย

เมื่อพิจารณาจากหลักการในเรื่องความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยที่สะท้อนจากการกำหนดโครงสร้างบริหารงานและกำหนดอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัยดังที่ปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานและระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยบริหารการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2557 แล้วพิจารณาได้ว่าการดำเนินการในเรื่องการจัดหารายได้ภายในขอบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยนั้นเป็นการกระทำที่สามารถดำเนินการได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และมหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัยย่อมมีอำนาจในการกำหนดระเบียบข้อบังคับสำหรับดำเนินกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการจัดหารายได้ได้เอง ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการในรูปแบบของการจัดตั้งหน่วยงานถาวรของมหาวิทยาลัยที่ไม่เป็นส่วนราชการขึ้นรองรับการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี การจัดหาและจัดเก็บรายได้จากการหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุที่มหาวิทยาลัยครอบครองและใช้ประโยชน์อยู่ไว้ได้เอง หรือการวางระเบียบข้อบังคับที่ให้อำนาจหน่วยงานต่าง ๆ บริหารจัดการในทางงบประมาณและการเงินในการดำเนินโครงการจัดหารายได้ต่าง ๆ เอง เป็นต้น แต่ในปัจจุบันพบว่า อำนาจหน้าที่ตามระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยบริหารการเงินและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2557 ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการบังคับใช้ กล่าวคือ การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติด้านการเงินทรัพย์สินและการจัดหารายได้ยังไม่มีข้อกำหนดที่ชัดเจน ส่งผลให้การดำเนินการจัดหารายได้ในทางปฏิบัติไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะผู้ปฏิบัติไม่มั่นใจในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของมหาวิทยาลัยจึงต้องรอการสั่งการจากผู้มีอำนาจก่อนจึงจะดำเนินการทำให้เกิดความล่าช้าและเสียโอกาสทางการจัดการ

2) การไม่มีรูปแบบและแนวทางการจัดหาผลประโยชน์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีวิสัยทัศน์และมีทรัพยากรในทางวิชาการที่มีศักยภาพสูง แต่สิ่งที่จะเริ่มดำเนินการในการจัดหารายได้ที่มีลักษณะชัดเจน หรือจัดตั้งองค์กรขึ้นมารองรับการดำเนินการกิจกรรมเพื่อหารายได้อย่างถาวร เพราะขาดแนวทางที่จะเป็นตัวอย่างในการวางรูปแบบโครงสร้างองค์กรและการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ ตลอดจนความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยขององค์กรจัดหารายได้เหล่านี้ ปัญหาความไม่ชัดเจนในแนวทางที่จะดำเนินการนี้ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานไม่มีการจัดตั้งองค์กรเฉพาะเพื่อจัดทำกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการจัดหารายได้ให้แก่มหาวิทยาลัย ส่งผลให้การตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบการจัดหารายได้ การบริหารองค์กร การตรวจสอบ ควบคุม ความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัย ตลอดจนทั้งแนวทางปฏิบัติในทางงบประมาณ และการบัญชีขององค์กร ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความชัดเจนในการดำเนินการเรื่องเหล่านี้ตั้งแต่แรกในขั้นของการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กรจัดหารายได้เหล่านี้ขึ้น เมื่อศึกษากรณีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานจะพบว่ามหาวิทยาลัยมีการกำหนดแนวทางอำนาจหน้าที่ กำหนดความสัมพันธ์ตลอดทั้งการควบคุมตรวจสอบของมหาวิทยาลัยแต่ไม่มีองค์กรที่รับผิดชอบเฉพาะเรื่องในเชิงการจัดหารายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของมหาวิทยาลัย ดัง เช่น การจัดตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นรับผิดชอบจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ

การจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยนั้นจะเป็นนโยบายที่เกิดขึ้นจากผู้บริหารของมหาวิทยาลัยทั้งในระดับส่วนกลางและวิทยาเขตเป็นหลักซึ่งจะเกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและแนวทางการจัดหาผลประโยชน์อยู่เสมอตามการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ส่งผลให้รูปแบบและแนวทางการจัดหาผลประโยชน์ไม่มีความต่อเนื่องและชัดเจนโดยพิจารณาจากข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานว่าด้วยการบริหารและจัดการทรัพย์สิน พ.ศ. 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและทรัพย์สินอื่น มีการตั้งคณะกรรมการการบริหารและจัดการทรัพย์สินเพื่อกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินรวมทั้งการหารายได้ โดยตั้งกรรมการจากผู้บริหารโดยตำแหน่งประกอบด้วยคณะกรรมการการบริหารและจัดการทรัพย์สินก็ยังไม่มีการออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับนโยบายเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินรวมทั้งการหารายได้ที่เป็นรูปธรรมมาบังคับใช้ในปัจจุบัน

3) การไม่มีองค์กรควบคุมภายนอก

องค์กรควบคุมจากภายนอกที่อาจเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมเพื่อจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยอาจจะได้แก่ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนและทบวงมหาวิทยาลัยเอง กล่าวคือในกรณีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินนั้น

ความเกี่ยวข้องสำคัญอยู่ที่ การที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจตามกฎหมายในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัย ทั้งที่เป็นงบประมาณแผ่นดินและทั้งที่เป็นงบประมาณรายจ่ายจากรายได้พิเศษของมหาวิทยาลัยเองด้วย ดังนั้นสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจึงมีอำนาจในการตรวจสอบการใช้จ่ายของเงินที่มาจากกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยได้ทุกประเภทแต่เนื่องจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินถูกกำหนดให้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ และสภามหาวิทยาลัยก็มีอำนาจตราระเบียบข้อบังคับสำหรับใช้บังคับกับเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเองได้ตามกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัย ดังนั้นการตรวจสอบการใช้จ่ายในกิจกรรมเพื่อหารายได้ของมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายเงินที่สภามหาวิทยาลัยวางระเบียบไว้ ซึ่งก็หมายความว่าในการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีระเบียบที่ออกโดยสภามหาวิทยาลัยมารองรับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้นเอง

จากการวิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานยังไม่มีการจัดตั้งองค์กรที่มีลักษณะถาวรนอกระบบราชการของมหาวิทยาลัย เช่นการตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อกลั่นกรองและตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานก่อนรายงานสภามหาวิทยาลัย ส่วนการดำเนินกิจกรรมหารายได้อื่น ๆ ก็ยังไม่มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งขึ้นเช่นกัน ส่วนการตรวจสอบของสำนักงานคณะกรรมการการข้าราชการพลเรือนและกรมบัญชีกลางนั้น ในกรณีการดำเนินกิจกรรมเพื่อจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยไม่มีการขอกำหนดอัตราบุคลากรเพิ่มขึ้นหรือขอใช้เงินจากงบประมาณแผ่นดิน หรือมิได้นำเงินงบประมาณที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดินไปดำเนินการความเกี่ยวข้องของหน่วยงานตรวจสอบทั้งสองนี้ต่อกิจกรรมการจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยก็มักจะไม่ปรากฏขึ้น สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นกิจกรรมในการจัดหารายได้ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน “เจ้าสังกัด” ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ นี้ ก็คือการจัดการเรียนการสอนเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร กับการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ที่อิงอยู่กับระบบราชการ ซึ่งมีความจำเป็นในเรื่องการกำหนดให้มีแผนการจัดการเรียนการสอนหรือแผนการจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบอยู่ด้วยอีกทั้งในกรณีการจัดกิจกรรมประเภทการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษานั้น ๆ จะต้องได้รับอนุมัติหลักสูตรจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาก่อน โดยในปัจจุบันนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาก็ได้มอบอำนาจอนุมัติหลักสูตรนี้ไว้กับสภามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้เป็นผู้อนุมัติในนามสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้แล้ว ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขที่จะต้องแจ้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยทราบการอนุมัติหลักสูตรของสภามหาวิทยาลัยก่อนการเริ่มดำเนินการสอนและจะต้องปรากฏหลักสูตรดังกล่าวอยู่ในแผนพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยด้วย

4) การขาดแคลนบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการทรัพยากร

แม้ว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานจะมีบุคลากรที่มีคุณภาพในทางวิชาการ และมีทรัพยากรที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นการจัดการรายได้แต่ปัญหาหนึ่งที่พบคือการขาดแคลนบุคลากรที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ กล่าวคือ ภาระรับผิดชอบในการบริหารโครงการต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นการหารายได้เหล่านี้มีความหลากหลาย และมีปริมาณงานมากนับตั้งแต่การดำเนินการในทางงบประมาณ การวางแผนการเงิน การจัดทำบัญชี การประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน การบริหารบุคลากรตลอดไปจนถึงปัญหาด้านการบริหารทางวิชาการหรือการดูแลรักษาสตูดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์หรือแม้กระทั่งอาคารสถานที่ของโครงการ หากว่าการจัดกิจกรรมเพื่อจัดการรายได้ของมหาวิทยาลัยใหญ่โตมากขึ้นเพียงใด ความต้องการบุคลากรก็จะเพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านปริมาณและในด้านคุณภาพกระทั่งวิธีการที่มอบหมายให้บุคลากรในระบบราชการอันได้แก่ อาจารย์และข้าราชการของมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบจัดการในกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น ก็จะมีจุดอึดอัดที่จะไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเริ่มเกิดอุปสรรคในเรื่องปริมาณงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้น

2. แนวทางการจัดหาผลประโยชน์จากรายได้ของมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำผลของการวิจัยเรื่องการจัดองค์กรเพื่อหารายได้ของมหาวิทยาลัยไทย กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์โดยสุรพล นิธิไกรพนธ์ (2542). และแนวคิดการจัดการศึกษาแบบพึ่งตนเองของสถาบันอุดมศึกษาโดย ชะนินาถ สิงห์เรศน์ (2535) มาเป็นแนวทางในการจัดหาผลประโยชน์จากรายได้ของมหาวิทยาลัยโดยมีข้อเสนอ ดังนี้

1) การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะแยกมาจากส่วนราชการมหาวิทยาลัยเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแนวคิดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์กรที่จัดตั้งใหม่มีความอิสระคล่องตัวในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานและการดำเนินการจัดหาผลประโยชน์จากรายได้ของมหาวิทยาลัย การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะแยกจากส่วนราชการมหาวิทยาลัยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ประการแรก การแยกหน่วยงานเฉพาะออกมาจากองค์กรเดิมเพื่อให้การทำงานมีความคล่องตัวมากขึ้น และช่วยทำให้โครงสร้างหน่วยงานการจัดหาผลประโยชน์จากรายได้ของมหาวิทยาลัยมีขนาดเล็กลง โดยหน่วยงานใหม่ที่จัดตั้งขึ้นจะมีความชำนาญเฉพาะด้าน ประการที่สอง หน่วยงานนี้มีความอิสระคล่องตัว (Autonomy) ซึ่งหมายถึงระดับของความเป็นอิสระในการตัดสินใจในการดำเนินงานของหน่วยงานเป็นความสามารถขององค์กรในการตัดสินใจเรื่องจัดการภายในและมีความเป็นอิสระจากการแทรกแซงจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยสามารถแบ่งความอิสระคล่องตัวเป็น 5 ด้าน คือ (1) ความอิสระคล่องตัวด้านกฎหมาย (2) ความอิสระคล่องตัวด้านโครงสร้างของหน่วยงาน (3) ความอิสระคล่องตัวด้านการบริหาร (4) ความอิสระคล่องตัวด้านการเงิน และ (5) ความอิสระคล่องตัวด้าน

ประการสุดท้าย คือการมีข้อกำหนดของการทำงานเป็นสัญญาที่ชัดเจนซึ่งหมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะการทำงานและผลการดำเนินงานของหน่วยงาน หน่วยงานที่แยกอิสระจะต้องมีการกำหนดระบบความพร้อมรับผิดหรือระบบการประเมินผลที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระไม่ได้อยู่ภายใต้โครงสร้างการบังคับบัญชาของหน่วยงานมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องสร้างหลักประกันให้กับสังคมได้ว่าผลการดำเนินงานของหน่วยงานจะต้องมีความรับผิดชอบ

2) การจ้างหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษเพื่อรับผิดชอบงาน เนื่องจากการว่าจ้างบริษัทหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะเข้ามาทำงานแทนหน่วยงานของมหาวิทยาลัยให้ทั้งหมดหรืออาจจะเป็นแค่เพียงในบางส่วน โดยที่สำคัญคือจะต้องไม่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในภาพรวม ซึ่งอาจจะว่าจ้างรับเป็นโครงการหรือจ้างมีกำหนดระยะเวลา เพราะสามารถตอบสนองและเข้าถึงความต้องการในรูปแบบการทำธุรกิจในสถานการณ์ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ แนวทางการจ้างหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษเพื่อรับผิดชอบงานนี้มีผลต่อการการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยดังนี้

1.1) ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายโดยมหาวิทยาลัยว่าจ้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัย จากภายนอกมาเป็นผู้ดำเนินงานในเรื่องต่างๆแทนให้จะช่วยให้อ่านสามารถประหยัดงบประมาณในส่วนดังกล่าวได้เป็นอย่างดี เมื่อเทียบกับการจัดตั้งแผนกขึ้นมาใหม่อย่างเต็มรูปแบบ ที่จะต้องเสียทั้งค่าจ้างพนักงานรวมถึงต้องมีสวัสดิการต่างๆให้ด้วย

1.2) ลดโครงสร้างการดูแลและบริหาร กล่าวคือ กรณีที่หน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษที่มหาวิทยาลัยจ้างมาทำงานให้ไม่มีประสิทธิภาพหรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยก็สามารถเลิกจ้างและจัดหาหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษใหม่ได้ตลอดเวลา เพราะการว่าจ้างหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษจะช่วยลดภาระการดูแลและการบริหารงานของมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการกิจหลักที่มหาวิทยาลัยต้องการได้ถูกส่งและทำความเข้าใจในเรื่องของรายละเอียดกับหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษไปแล้วตั้งแต่ตอนต้นก่อนที่จะเข้ามาทำงาน มหาวิทยาลัยจึงเพียงแค่ออติดตามและประเมินผลเท่านั้น หากไม่เป็นไปตามเป้าก็สามารถว่าจ้างหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษอื่นให้เข้ามาทำหน้าที่แทนได้ จึงมีความได้เปรียบและยืดหยุ่นกว่าการว่าจ้างพนักงานประจำมากซึ่งท่านจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ในทุกขั้นตอนหากมีข้อผิดพลาดก็ต้องลงมาแก้ไข

1.3) ลดเวลาฝึกพนักงานผู้รับผิดชอบ กล่าวคือหากมหาวิทยาลัยจัดตั้งแผนกหรือดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยด้วยตนเองทั้งหมด แน่นอนว่ามหาวิทยาลัยจะต้องเสียเวลาไปกับการฝึกพนักงานให้ทำงานตามที่ท่านต้องการ

ใหม่ทั้งหมดเหมือนกับการเริ่มต้นนับหนึ่งใหม่เลยทีเดียว แต่ปัญหาในเรื่องดังกล่าวจะไม่เกิดขึ้นหากมหาวิทยาลัยใช้ระบบ Outsource ซึ่งผู้ที่มารับงานถูกจัดว่าเป็นมีอาชีพในเรื่องจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว จึงสามารถลดระยะเวลาที่ต้องเสียไปกับการทดลองและฝึกงานลงไปได้อย่างมาก

1.4) จัดให้มีหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษที่มารับงานในลักษณะของมีอาชีพ กล่าวคือ หน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษที่มารับงานในลักษณะของ Outsource ต่อจากมหาวิทยาลัยจะมีลักษณะของความเป็นมีอาชีพและรู้ว่าอะไรคือสิ่งที่ควรทำเพื่อตอบสนองกับความต้องการทางธุรกิจของมหาวิทยาลัยและยังสามารถแนะนำเทคนิคใดๆที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยได้อีกด้วย

1.5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยมหาวิทยาลัยว่าจ้างหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษให้เข้ามาทำหน้าที่ดูแลในการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยแทนให้นั้น หากมหาวิทยาลัยเลือกที่จะว่าจ้างหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษที่มีความสามารถหรือความชำนาญมากเป็นพิเศษก็จะส่งผลให้ศักยภาพโดยรวมของการจัดหาผลประโยชน์สูงขึ้นตามไปด้วย

1.6) สร้างความน่าเชื่อถือให้กับมหาวิทยาลัยโดยมหาวิทยาลัยต้องออกไปเจรจาทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกนั้น สิ่งหนึ่งที่บุคคลภายนอกมักจะหยิบยกนำขึ้นมาใช้ในการพิจารณาก็คือในส่วนของคุณภาพและเครดิตความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัยเอง ซึ่งหากมหาวิทยาลัยมีการร่วมงานในลักษณะของ Outsource กับหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรพิเศษที่มีชื่อเสียงแล้วละก็จะเป็นการช่วยเติมเต็มในส่วนของคุณภาพและเครดิตเรื่องประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือที่มีต่อมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผล

อภิปรายผล

การบริหารจัดการสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยเพื่อหารายได้มาสนับสนุนการบริหารจัดการการศึกษาของมหาวิทยาลัยไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ขององค์กรเท่าที่ควรทั้งที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสานมีสินทรัพย์ที่มีศักยภาพในการหารายได้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์ของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548 เพราะยังไม่มีระเบียบหรือประกาศในทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการบริหารและจัดการทรัพย์สินและขาดแคลนหน่วยงานรวมถึงบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการได้จริงในทางปฏิบัติสอดคล้องกับแนวคิดจัดการศึกษาแบบพึ่งตนเองและการเพิ่มรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของ ชะนีนาถ สิงห์เรศน์ (2535)

จากปัญหาและอุปสรรคของการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยสอดคล้องกับแนวคิดความสามารถในการแสวงหารายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของ อุทัย เลาหิเชียรและวรเดช จันทรศรี (2528) และแนวคิดเรื่ององค์การและแนวทางการพัฒนาของ ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์และคณะ (2558) และงานวิจัยเรื่องการจัดองค์กรเพื่อหารายได้ของมหาวิทยาลัยไทย กรณีสึกขามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ของสุรพล นิติไกรพจน์ (2542) โดยเสนอไว้สองแนวทางได้แก่ แนวทางแรกเป็นการให้มหาวิทยาลัยจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะแยกมาจากส่วนราชการมหาวิทยาลัยเป็นเนื่องจากเป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ โดยแนวคิดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้องค์กรที่จัดตั้งใหม่มีความอิสระคล่องตัวในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานและการดำเนินการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัย แนวทางที่สอง คือการว่าจ้างบริษัทหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะเข้ามาทำงานแทนหน่วยงานของมหาวิทยาลัยให้ทั้งหมดหรืออาจจะเป็นแค่เพียงในบางส่วน โดยที่สำคัญคือจะต้องไม่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในภาพรวม ซึ่งอาจจะว่าจ้างรับเป็นโครงการหรือจ้างมีกำหนดระยะเวลา เพราะสามารถตอบสนองและเข้าถึงความต้องการในรูปแบบการทำธุรกิจในสถานการณ์ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ผู้ทำวิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้เฉพาะเรื่องการจัดหาผลประโยชน์จากที่ราชพัสดุและที่ดินของมหาวิทยาลัยเท่านั้นซึ่งเน้นในกฎระเบียบและข้อบังคับในทางกฎหมายเท่านั้น แต่การจัดหารายได้ของมหาวิทยาลัยยังสามารถที่จะดำเนินการในกรณีอื่นๆได้อีก ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

ประการแรก ควรให้มีการศึกษาถึงแนวทาง ชนิด ประเภทของรายได้หรือผลประโยชน์อื่น เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมปัญหาและอุปสรรครวมถึงแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวทั้งมหาวิทยาลัยโดยรวมอย่างแท้จริง

ประการที่สอง ควรสนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจให้กับวิทยาเขตเพื่อดำเนินการจัดหารายได้หรือผลประโยชน์โดยสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ประการสุดท้าย ควรมีการสนับสนุนให้จัดหารายได้หรือผลประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- จินตนา ชัยยวรรณาการและคณะ. (2543). การปรับเปลี่ยนส่วนราชการเป็นองค์การมหาชน : ศึกษากรณีโรงพยาบาลบ้านแพ้ว. รายงานการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. (2529). แผนพัฒนาการศึกษากับการพึ่งตนเอง ในผลกระทบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีต่อการจัดการศึกษาเพื่อพึ่งตนเอง. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนะินาถ สิงหเรศน์. (2535). รูปแบบการหารายได้เพื่อการพึ่งตนเองของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ.
- ชัยสิทธิ์ เฉลิมมีประเสริฐ. (2544). มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 Hardles กับการจัดทำงบประมาณระบบใหม่. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธีระฟิล์มและโซลท์จำกัด.
- ผุสดี พลสารมัย. (2544). กลยุทธ์การบริหารมหาวิทยาลัยไทยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการในศตวรรษที่ 21. จุฬาลงกรณ์วารสาร ปีที่ 11 ฉบับที่ 44 กรกฎาคม-กันยายน 2544.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์และคณะ. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์บทบาทเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา 15 หน่วยงานรัฐ ตามพระราชบัญญัติเฉพาะ”. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). กรุงเทพมหานคร.
- พรทิพย์ ศิสมโชค. (2537). แนวความคิดและพัฒนาการเกี่ยวกับความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย : การวิเคราะห์เชิงประวัติศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,ม.ป.ท.
- ไพศาล เผือกพูลผล, (2545) การปฏิรูประบบราชการไทย : ทิศทาง ความก้าวหน้าและข้อจำกัด /. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,ม.ป.ท.
- วรากรณ์ สามโกเศศ. (2528). การพึ่งตนเองของระบบมหาวิทยาลัยของรัฐ. รายงานการประชุมทางวิชาการประจำปีของที่ประชุมอธิการบดีเรื่องการพึ่งตนเองของระบบมหาวิทยาลัยของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2528). การระดมทุนและการพัฒนากองทุนของสถาบันอุดมศึกษา. รายงานการประชุมทางวิชาการประจำปีของที่ประชุมอธิการบดีเรื่องการพึ่งตนเองของระบบมหาวิทยาลัยของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร์. (2529). แนวคิดในการพึ่งตนเองในทางเศรษฐกิจ. การวิจัยเพื่อการพึ่งตนเอง: การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจในชนบท. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- วิวัฒน์ชัย อุตถากร. (2529). ผลกระทบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อการจัดการศึกษาไทย. ผลกระทบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีต่อการจัดการศึกษาเพื่อการพึ่งตนเอง.กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไวญญู ครอบงม. (2544). รายงานการวิจัยเรื่อง “การจัดองค์กรเพื่อแสวงหารายได้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี”. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี.
- สรรรณ คำชู. (2545). การบริหารงบประมาณองค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่:กรณีศึกษาการหารายได้. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการเมืองการปกครอง. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2534). ความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐกับความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมกับเอกชนรุ่น 4.
- สุรพล นิติไกรพจน์. (2542). การจัดองค์กรเพื่อหารายได้ของมหาวิทยาลัยไทย กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วารสารนิติศาสตร์. ปี 27 ฉบับที่ 4.
- สุรินทร์ จิรวินิช. (2533). วิชาการกฎหมายมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขา นิติศาสตรบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2535). “สองทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย (หนังสือที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนาทบวงมหาวิทยาลัยครบ ๒๐ ปี)”. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2545). “อำนาจอิสระของการบริหารมหาวิทยาลัยไทย”. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยและสำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา. (2546). “สามทศวรรษทบวงมหาวิทยาลัย”. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2547). หลักรัฐประศาสนศาสตร์ : แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพมหานคร :ห้างหุ้นส่วนจำกัดจิงเจริญการพิมพ์.
- อุทัย เลาหิเชียรและวรเดช จันทรศรี. (2528). การบริหารการพัฒนา : การเปลี่ยนแปลงและทิศทางในการบริหารและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สามเจริญพานิช.